

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Finansudvalg om intervention og afgivelse af indlæg i Rettens sag T-378/20, Ryanair mod Europa-Kommissionen (godkendelse af statsgaranti til SAS)

31. august 2020

Ryanair DAC (herefter 'Ryanair') har den 19. juni 2020 anlagt sag mod Europa-Kommissionen ved Retten med påstand om, at Kommissionens statsstøtteafgørelse af 15. april 2020 vedrørende den danske stats kompensation for skade som følge af COVID-19 udbruddet til Scandinavian Airlines (herefter 'SAS') annulleres.¹

1. Sagens faktiske omstændigheder og juridiske problemstillinger

Den anfægtede kommissionsafgørelse² vedrører godkendelsen af statsstøtte til SAS i form af en statsgaranti, som dækker en kreditfacilitet på op til SEK 1.5 milliarder kroner (ca. EUR 137 millioner).

Garantien til fordel for SAS har til formål at kompensere selskabet for en del af den skade, selskabet har lidt grundet annulleringer eller omlægninger af dets flyvninger som følge af COVID-19.

De danske myndigheder notificerede statsgarantien til Kommissionen den 10. april 2020.

I afgørelsen af 15. april 2020 konkluderer Kommissionen, at den danske statsgaranti til SAS er forenelig med det indre marked og kan godkendes, jf. TEUF artikel 107, stk. 2, litra b, idet der er tale om en støtteforanstaltning, som er implementeret for at kompensere SAS for skader, der er forårsaget af usædvanlige begivenheder. Kommissionen konkluderer endvidere, at foranstaltningen står i et rimeligt forhold til det tilstræbte mål, idet den påtænkte kompensation ikke overstiger, hvad der er nødvendigt for at råde bod på skaden.

¹ Et resumé af stævningen er offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende, C255/35, 3.8.2020 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.255.01.0035.01.DAN&toc=OJ:C:2020:255:TOC).

² SA.56795 (2020/N) – Denmark – Compensation for the damage caused by the COVID-19 outbreak to Scandinavian Airlines (https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202024/285505_2163935_82_2.pdf).

Parallelt hermed har den svenske stat opnået en tilsvarende statsstøttegodkendelse af en svensk statsgaranti til SAS på SEK 1,5 mia.³ De to statsgarantier blev tildelt SAS den 4. maj 2020.

Efterfølgende har de to stater og SAS været i dialog om en rekapitalisering for SAS, som staterne forventes at bidrage til med yderligere statsstøtteforanstaltninger. Disse statsstøtteforanstaltninger er ligeledes notificeret til Kommissionen, som har godkendt dem ved afgørelse af 17. august 2020 – SA.57534 – Recapitalisation of SAS.

Ryanairs stævning

Til støtte for påstanden om, at Kommissionens afgørelse vedrørende den danske statsgaranti skal annulleres, gør Ryanair fem overordnede anbringender gældende:

- Kommissionen har tilsidesat det retlige krav om, at støtte, der godkendes i henhold til TEUF artikel 107, stk. 2, litra b, skal have til formål at råde bod på skader, der er forårsaget af usædvanlige begivenheder, og ikke kun på skader, der er påført et af ofrene for sådanne omstændigheder.
- Kommissionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved prøvelsen af, om den støtte, der blev ydet i anledning af de skader, der blev påført som følge af COVID-19 krisen, er forholdsmæssig.
- Kommissionen har tilsidesat specifikke bestemmelser i TEUF og de almindelige EU-retlige principper om forbud mod forskelsbehandling, den frie udveksling af tjenesteydelser og den frie etableringsret. Kommissionen har set bort fra de skader, som COVID-19 krisen har påført paneuropæiske luftfartselskaber, og fra deres rolle i forbindelse med udbud af flyforbindelser til og fra Danmark, idet den har tilladt Danmark at forbeholde støtten for SAS alene.
- Kommissionen har undladt at indlede en formel undersøgelsesprocedure på trods af alvorlige vanskeligheder og har tilsidesat sagsøgerens proceduremæssige rettigheder.
- Den anfægtede afgørelse er utilstrækkeligt begrundet.

Ryanair har indbragt en tilsvarende stævning mod Kommissionen med påstand om annullation af Kommissionens statsstøttegodkendelse af den svenske statsgaranti og har i denne sag gjort tilsvarende anbringender gældende.⁴

Ryanair har i begge sager anmodet om fremskyndet procedure, og Retten har i begge sager efterkommet denne anmodning.

³ SA.57061 – Sweden – Compensation for the damage caused by the COVID-19 outbreak to Scandinavian Airlines (https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202024/285663_2163938_81_2.pdf).

⁴ Sag T-379/20, Ryanair mod Kommissionen.

I tilknytning hertil bemærkes, at Kommissionen de seneste måneder har godkendt en række støtteforanstaltninger til individuelle luftfartsselskaber og til luftfartssektoren i anledning af de økonomiske vanskeligheder, som COVID-19-udbruddet har forårsaget.⁵ Ryanair har anfægtet en række af disse kommissionsafgørelser.

2. Danmarks interesse i sagen

Regeringen er enig med Kommissionen i, at den danske statsgaranti til fordel for SAS er forenelig med det indre marked, jf. TEUF artikel 107, stk. 2, litra b. Statsgarantien til fordel for SAS er direkte knyttet til COVID-19 udbruddet, som må anses for at være en usædvanlig begivenhed, som ikke kunne forudses, og som har betydelige økonomiske konsekvenser. Endvidere har de danske myndigheder i afgørelsen forpligtet sig til at overholde en række krav, som sikrer, at den påtænkte kompensation ikke overstiger, hvad der er nødvendigt for at råde bod på den skade, SAS lider som direkte følge af COVID-19 udbruddet. Regeringen vil derfor intervenere og afgive indlæg i retssagen til støtte for Kommissionen.

Dansk intervention i sagen til støtte for Kommissionens afgørelse giver regeringen mulighed for at styrke Kommissionens forsvar for afgørelsens lovlighed. Navnlig har regeringen, såfremt Retten efterkommer anmodningen om intervention, mulighed for at støtte Kommissionen i forsvaret mod Ryanairs mere generelle anbringender (det tredje, fjerde og femte anbringende nævnt ovenfor), som også vil kunne få betydning for lovligheden af Kommissionens afgørelse af 17. august 2020 om godkendelse den danske og den svenske stats bidrag til rekapitaliseringen af SAS (SA.57534). Regeringen har derudover med interventionen mulighed for at supplere og korrigere eventuelle faktuelle oplysninger i sagen, således at det sikres, at Retten får et korrekt billede af sagens baggrund og faktum.

Derudover har den danske stat en væsentlig interesse i, at Retten ikke annullerer Kommissionens afgørelse, da det ville kunne få væsentlige negative økonomiske konsekvenser for SAS og dermed afledte negative økonomiske konsekvenser for den danske stat.

⁵ Det drejer sig bl.a. om støtte til Finnair, Austrian Airlines, TAP, Air France, Lufthansa m.fl...